Stockholms kommun
registrator.utbildning@edu.stockholm.se

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av grundskolors arbete med jämställdhet vid Kristinebergsskolan i Stockholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av grundskolors arbete med jämställdhet vid Kristinebergsskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 16 december 2019, dnr 2018:10842.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Kristinebergsskolan senast den 12 juni 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Stockholms kommun har inkommit med en sådan redovisning den 5 juni 2020.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: *I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?*

Utvecklingsområde: Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår ifrån identifierade behov. I detta ingår att kartlägga jämställdhetsområden med koppling till en trygg skolmiljö och utifrån en analys av det som framkommer i kartläggningen besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder, samt följa upp och utvärdera insatta åtgärder. Arbetet behöver omfatta hela skolans organisation samt integreras och synliggöras i de ordinarie processerna kring trygghet och värdegrund.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom bedömningsområdet.

Bedömningsområde 2: *I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?*

Utvecklingsområde: Rektorn behöver se till att lärare och personal planerar och genomför insatser och aktiviteter för att, utanför undervisningen, främja interaktionen mellan elever oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom bedömningsområdet.

Utvecklingsområde: Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att skapa en jämställd och trygg skolmiljö. Detta kan till exempel innebära att personalen diskuterar och reflekterar över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och elevers bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trygghet på skolan. I detta ingår också att rektor ger förutsättningar för sådana diskussioner.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom bedömningsområdet.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Bedömningsområde 1: *I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?*

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår ifrån identifierade behov. I detta ingår att kartlägga jämställdhetsområden med koppling till en trygg skolmiljö och utifrån en analys av det som framkommer i kartläggningen besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder, samt följa upp och utvärdera insatta åtgärder. Arbetet behöver omfatta hela skolans organisation samt integreras och synliggöras i de ordinarie processerna kring trygghet och värdegrund.

Av huvudmannens redovisning framgår att de åtgärder som vidtagits är en systematisk uppföljning av elevenkäter ur ett jämställdhetsperspektiv, kartläggning av arbetslagens arbete med jämställdhet och uppföljning av anmälan av kränkande behandling utifrån jämställdhetsenkäten. Verksamhetens kvalitet beskrivs ha utvecklats på så sätt att elevenkäterna har gett ett brett underlag för diskussioner kring elevers upplevelser av skolmiljön utifrån ett könsperspektiv, att kartläggningen av arbetslagens arbete med jämställdhet ger vägledning i hur skolan ska arbeta vidare samt att diskussionerna sätter ökat fokus på dessa frågor och ger tillfälle för personal att diskutera och dela erfarenheter. Vidare beskrivs resultat av uppföljningen av anmälningar av kränkande behandling, liksom vidtagna åtgärder inom ramen för värdegrundsarbetet. Förväntade effekter på längre sikt anges vara ett mer systematiskt arbete med jämställdhet lett av rektor tillsammans med trygghetsteamet, ett mer kvalitativt analysarbete utifrån kön

och en större medvetenhet hos personalen om behovet av jämställdhetsaspekten i arbetet med eleverna.

Bland ytterligare planerade åtgärder nämns ett fortsatt arbete med att medvetandegöra vikten av att ha ”jämställdhetsglasögon” på sig genom kollegiala diskussioner och fortbildning och en föreläsning som kan ge inspiration i arbetet. Jämställdhet anges nu finnas med i verksamhetsplanen som ett prioriterat utvecklingsområde och det är också infogat i skolans systematiska kvalitetsarbete. Av redovisningen framgår samtidigt att pandemin har påverkat hur mycket tid som kunnat ägnas åt arbetet med de prioriterade utvecklingsområdena.

Bedömningsområde 2: *I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?*

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att lärare och personal planerar och genomför insatser och aktiviteter för att, utanför undervisningen, främja interaktionen mellan elever oberoende av könstillhörighet.

Av huvudmannens redovisning framgår att rastaktiviteter med fokus på trygghet och interaktion mellan könen har diskuterats i arbetslagen som också upprättat handlingsplaner för detta. Det anges även att fritidshemmet har planerat, genomfört och utvärderat rast- och uteaktiviteter som ska främja interaktionen mellan pojkar och flickor. Verksamhetens kvalitet beskrivs ha utvecklats på så sätt att personalen har haft ett tydligare fokus på jämställdhet när det gäller rast- och uteverksamhet, att eleverna har involverats i planeringen av rastaktiviteter och haft möjlighet att yttra sina önskemål utifrån jämställdhetsperspektivet, samt att eleverna fått möjlighet att delta i aktiviteter utanför lektionerna som främjar interaktion oberoende av könstillhörighet. På längre sikt beskrivs att personalen kommer att fortsätta arbeta med jämställdhet i planeringen så att eleverna leker mer spontant med varandra oberoende av kön. Bland ytterligare planerade åtgärder anges att skolan anställt en fritidspedagog med erfarenhet av att leda arbetet med rastaktivitet samt att eleverna ska utbildas för att i fortsättningen kunna bli ansvariga för aktiviteterna.

Bedömningen var att ett utvecklingsområde också behövde inledas inom följande:

- Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att skapa en jämställd och trygg

skolmiljö. Detta kan till exempel innebära att personalen diskuterar och reflekterar över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och elevers bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trygghet på skolan. I detta ingår också att rektor ger förutsättningar för sådana diskussioner.

Av huvudmannens redovisning framgår att insatser skett genom riktade uppdrag från rektor i form av diskussionsfrågor i arbetslagen kopplat till kartläggning av arbetslagens arbete med jämställdhet, diskussioner om handlingsplaner för rast- och uteaktivitet samt diskussioner i samband med utvärdering av aktiviteterna. Verksamhetens kvalitet anges ha utvecklats på så sätt att rektor har ett tydligare fokus på jämställdhetsperspektivet i sitt ledarskap och att personalen har ett tydligare fokus på jämställdhet i planering, genomförande och utvärdering av verksamheten. Det anges också att det är svårt att på så kort tid mäta hur åtgärderna upplevs av eleverna. På längre sikt anges att det är viktigt att personalen för samtal om hur de kan arbeta vidare för att skapa en gemensam bild av vad skolan står för i jämställdhetsarbetet och att de behöver hitta mer material kring hur de kan arbeta med eleverna i dessa frågor. Flera ytterligare planerade åtgärder beskrivs i redovisningen, däribland stöd i analysarbetet genom kvalitetsutvecklare i Stockholms stad, att arbetslagen beskriver sina arbetssätt för att främja jämställdhet i arbetslagsdeklarationer, fortsatta diskussioner med case i personalgruppen och litteraturbank för personal och elever.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare
Signerat av: Inger Börjesson

X Anna Johansson

Föredragande
Signerat av: Anna Johansson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/grundskolors-arbete-med-jamstalldhet/

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 8 och 25 §§ samt 4 kap. 3-5 §§ skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37) 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper samt 2.8 Rektorns ansvar. Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete —för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), s. 11-12, 27.

Bedömningsområde 2

1 kap. 4-5 §§ skollagen. 2 kap. 25 § skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Skolans uppdrag